

EVALUERING VAN 'N STELSEL VAN INTERNSKAP
AAN DIE WINDHOEKSE ONDERWYSKOLLEGE

Ida Johanna Viljoen, B.A., B.Ed., H.O.D.

Skripsie voorgelê as gedeeltelike nakoming van die vereistes vir die graad Magister Educationis in die Didaktiese Opvoedkunde in die Fakulteit Opvoedkunde van die Potchefstroomse Universiteit vir Christelike Hoër Onderwys.

Leier: Prof. N.J. Vreken

Potchefstroom

1992

OPGEDRA AAN

Hans,
Nico, Hildie en Jonathan

DANKBETUIGING

Graag getuig ek my dank aan:

- * Ons Hemelse Vader sonder wie se genade hierdie navorsing nie moontlik sou wees nie.
- * Prof. N.J. Vreken, my studieleier, vir sy bekame en inspirerende begeleiding. Sy vriendelikheid, behulpsaamheid en begrip vir afstand word waardeer.
- * Die Uitvoerende Komitee van Die Windhoekse Onderwyskollege vir die beskikbaarstelling van dokumentasie.
- * Die Ministerie van Onderwys (Namibië) vir ses maande studieverlof en mnr. André le Roux vir sy vriendelike hulp in dié verband.
- * Dr. P.A.B.J. Liebenberg en mnr. G.W. Fourie vir insiggewende gesprekke wat gevoer is.
- * Mev. Esther le Roux vir haar baie geduld en noukeurige tikwerk.
- * Mev. Daleen Steenkamp vir haar hulp met die tabelle.
- * Mev. Susan Alexander vir die taalversorging.
- * Hans, Nico, Hildie en Jonathan vir hulle verdraagsaamheid, ondersteuning en aanmoediging.

ABSTRACT

EVALUATION OF A SYSTEM OF INTERNSHIP AT THE WINDHOEK COLLEGE OF EDUCATION

The curricula for teacher training make provision for the training of prospective teachers through a practical, career-orientated component of teacher training. Teaching Science and Subject Didactics are the co-disciplines where theory is converted into practical skills. Practical teaching provides the opportunities for this practice, which can take place in the training institution and at schools. If the aim of the practical, career-orientated component of teacher training is not realized, the prospective teacher will be unable to carry out his/her task effectively at school.

The problems which beginner teachers experience at school and which schools experience with beginner teachers indicate that the new teachers were probably not well enough prepared for their task in the classroom.

Attempts to better prepare the beginner teacher for his/her task have overseas led to the development of a variety of practice teaching models, of which internship is a well-known example.

With internship or student internship in teacher training is meant the continuous practical training in the classroom, before or after the first teaching certificate has been obtained. Meaningful aid in training is given by skilled teachers and teacher trainers. This aid is founded on the principles of self-activity, own experience and gradual initiation into the teaching practice.

The USA set the example of a student internship system and The Windhoek College of Education (WCE) followed suit, in an effort to better equip prospective teachers for their task in the actual teaching situation. It was hoped to thus decrease practice shock amongst beginner teachers. The first group of student interns were placed in neighbouring schools on an experimental basis for the last term of 1989 and the first term of 1990.

The degree of success of the development of a subject curriculum such as student internship can be determined by means of subject curriculum evaluation. When evaluating the student internship at WCE, criteria for an effective system of internship were determined. The criteria were derived from studying classroom-based teacher training models in general, and internship models in particular.

The information obtained from this evaluation can contribute to responsible formative and summative decisions regarding internship/student internship.

INHOUDSOPGAWE

bladsy

ABSTRACT.....	i
LYS VAN FIGURE EN TABELLE.....	xi

HOOFSTUK 1

PROBLEEMSTELLING, DOEL, METODE EN PROGRAM VAN ONDERSOEK

1.1	INLEIDING.....	1
1.2	PROBLEEMSTELLING.....	2
1.3	DIE DOEL MET DIE NAVORSING.....	3
1.4	DIE METODE VAN NAVORSING.....	3
1.4.1	LITERATUURSTUDIE.....	3
1.4.2	BESKRYWENDE NAVORSING.....	4
1.5	VERLOOP VAN DIE NAVORSING.....	4
1.6	HOOFSTUKINDELING.....	5
1.7	SAMEVATTING.....	5

HOOFSTUK 2

RASIONAAL VIR 'N STELSEL VIR INTERNSKAP BINNE DIE OPLEIDING VAN PRIMêRESKOOLONDERWYSERS

2.1	INLEIDING.....	7
2.2	DIE PRAKTIES-BEROEPSGERIGTE KOMPONENT VAN ONDERWYSER- OPLEIDING.....	8

INHOUDSOPGAW (vervolg)

	bladsy
2.2.1 ONDERWYSPRAKTIKUM.....	11
2.2.1.1 Instituutpraktikum.....	12
2.2.1.2 Skoolpraktikum.....	13
2.3 PRAKTYKSKOK BY DIE BEGINNERONDERWYSER.....	16
2.3.1 SIMPTOME VAN PRAKTYKSKOK.....	17
2.3.2 PROBLEME WAT BEGINNERONDERWYSERS ONDERVIND.....	18
2.3.3 MOONTLIKE OORSAKE VAN BEGINNERONDERWYSERS SE PROBLEME BY PRAKYKTOETREDE.....	22
2.3.3.1 Die opvoedkundige en algemene lewenservarings.....	22
2.3.3.2 Die opleiding van die onderwyser.....	23
2.3.3.3 Inskakeling by die skool.....	26
2.4 INTERNSKAP AS MOONTLIKE OPLOSSING VIR DIE PRAKTYKSKOKPROBLEEM.....	28
2.5 SAMEVATTING.....	32

HOOFSTUK 3

KRITERIA WAARAAN 'N DOELTREFFENDE STELSEL VAN INTERNSKAP BEHOORT TE VOLDOEN

3.1 INLEIDING.....	33
3.2 BEGRIPSOMSKRYWING.....	33
3.2.1 INTERNSKAP EN STUDENTINTERNSKAP.....	33

INHOUDSOPGAW (vervolg)

	bladsy
3.2.2 INTERN(S) EN STUDENTINTERN(S).....	36
3.3 VARIASIE MOONTLIKHEDE VAN ONDERWYSPRAKTYKBEGELEIDING IN ANDER LANDE.....	37
3.4 BESKRYWING VAN INTERNSKAPMODELLE.....	41
3.4.1 THE "UNIVERSITY OF NEW HAMPSHIRE FIVE-YEAR PROGRAM" (UNH-VYFJAARPROGRAM).....	41
3.4.1.1 Struktuur van die opleidingsprogram.....	42
3.4.1.2 Rasionaal.....	42
3.4.1.3 Die meewerkende onderwyser.....	42
3.4.1.4 Plasing van interns.....	43
3.4.1.5 Universiteit se steun en opleiding aan interns.....	44
3.4.1.6 Beplande kurrikulum.....	44
3.4.1.7 Werkswyses: Seminare en toesig.....	46
3.4.2 DIE "INITIATION TO TEACHING PROJECT" (ITP).....	47
3.4.3 "INTERNSHIP/RESIDENCY MODEL OF TEACHER PREPARATION".....	49
3.5 KRITERIA WAARAAN 'N DOELTREFFENDE INTERNSKAP/STUDENT- INTERNSKAP BEHOORT TE VOLDOEN.....	51
3.5.1 RASIONAAL VIR INTERNSKAP AS KRITERIUM.....	52
3.5.2 WETENSKAPLIKE KENNIS VAN INTERNSKAP AS KRITERIUM.....	53
3.5.3 FINANSIËLE VOORSIENING AS KRITERIUM.....	54
3.5.4 GEORGANISEERDE SAMEWERKING TUSSEN ONDERWYSBEHEERLIGGAME, ONDERWYSEROPLEIDINGSENTRA EN SKOLE AS KRITERIUM.....	55

INHOUDSOPGAW (vervolg)

	bladsy
3.5.5 BESKIKBAARHEID VAN BEKWAME MEDEWERKERS AS KRITERIUM VIR INTERNSKAP.....	56
3.5.6 KONTINUÏTEIT IN ONDERWYSEROPLEIDING AS KRITERIUM.....	57
3.5.7 DOELGERIGTE VAKKURRIKULUMBEPLANNING AS KRITERIUM.....	60
3.5.8 FUNKSIONELE TOEPASSING VAN NOODSAAKLIKE SAMEHANGENDE KURRIKULUMONTWERPBEGINSELS AS KRITERIUM.....	63
3.5.8.1 Situasië-analise.....	63
3.5.8.2 Doelbepaling.....	66
3.5.8.3 Seleksie en ordening van inhoud.....	68
3.5.8.4 Bepaling van metodologiese - en evalueringsriglyne.....	69
3.5.8.5 Ontwikkeling van vakkurrikulummateriaal.....	71
3.5.8.6 Ontwikkeling van implementeringsgidse en vakhandlei- dings.....	71
3.5.9 IMPLEMENTEERBAARHEID AS KRITERIUM.....	72
3.5.10 EVALUERING, HERSIENING EN HERIMPLEMENTERING AS KRITERIUM.....	72
3.5.11 'N LANG AANEENLOPENDE TYDPERK VAN INTERNSKAP AS KRI- TERIUM.....	73
3.6 SAMEVATTING.....	74

HOOFSTUK 4

DIE STELSEL VAN INTERNSKAP AAN DIE WINDHOEK ONDERWYSKOLLEGE VIR DIE OPLEIDING VAN PREPRIMêRE- EN PRIMêRESKOOLOUNDERWYSERS

4.1 INLEIDING.....	76
--------------------	----

INHOUDSOPGAWE (vervolg)

	bladsy
4.2	HERSTRUKTURERING VAN DIE WOK-ONDERWYSPRAKTIKUM..... 76
4.3	GESKIEDKUNDIGE AGTERGROND..... 78
4.4	ONTWERP VAN DIE WOK-INTERNSKAPSTELSEL..... 80
4.4.1	DOELSTELLINGS..... 81
4.4.2	LEERINHOUD..... 84
4.4.3	METODOLOGIESE RIGLYNE.....
4.4.3.1	Identifisering van medewerkers..... 84
4.4.3.2	Taakoms krywing van medewerkers..... 85
4.4.3.3	Vorbereiding/skoling van medewerkers..... 88
4.4.3.4	Interns..... 90
4.4.3.5	Onderrigmetodes..... 93
4.4.3.6	Vergoeding..... 95
4.4.4	EVALUERINGSRIGLYNE..... 95
4.4.4.1	Produkevaluering..... 95
4.4.4.2	Prosesevaluering..... 97
4.5	IMPLEMENTERING VAN DIE WOK-INTERNSKAPSTELSEL..... 97
4.6	EVALUERING VAN DIE WOK-INTERNSKAPSTELSEL..... 99
4.7	SAMEVATTING..... 103

INHOUDSOPGAW (vervolg)

HOOFSTUK 5

EVALUERING VAN DIE WOK-STELSE VAN INTERNSKAP AAN DIE GESTELDE KRITERIA VIR 'N DOELTREFFENDE STELSEL VAN INTERNSKAP/STUDENT- INTERNSKAP

	bladsy
5.1 INLEIDING.....	105
5.2 DIE WINDHOEKSE ONDERWYSKOLLEGE SE STELSEL VAN INTERNSKAP GEMEET AAN DIE AFGELEIDE KRITERIA VIR 'N DOELTREFFENDE STELSE VAN INTERNSKAP/STUDENTINTERNSKAP.....	106
5.2.1 HET DAAR VOLDOENDE MOTIVERING VIR DIE INSTELLING VAN STUDENTINTERNSKAP AAN DIE WOK BESTAAN?.....	106
5.2.2 HET DIE WOK OOR GENOEG WETENSKAPLIKE KENNIS VAN INTERN- SKAP BESIK OM 'N SUKSESVOLLE STELSEL VAN STUDENTINTERN- SKAP, VIR DIE UNIEKE OMSTANDIGHED VAN DIE WOK, TE ONTWIKKEL?.....	108
5.2.3 IS DAAR VOLDOENDE FONDSE BESIKBAAR VIR DIE IMPLEMENTE- RING VAN DIE WOK-INTERNSKAPSTELSE?.....	109
5.2.4 IS DAAR GEORGANISEERDE SAMEWERKING TUSSEN DIE ONDERWYS- DEPARTEMENT, WOK EN BETROKKE SKOLE?.....	110
5.2.5 IS DAAR GENOEG BEKWAME MEDEWERKERS BESIKBAAR VIR DIE SUKSESVOLLE IMPLEMENTERING VAN DIE WOK-STELSE VAN IN- TERNSKAP?.....	111
5.2.6 IS DAAR KONTINUÏTEIT IN DIE OPLEIDINGSPROGRAM?.....	112

INHOUDSOPGAWE (vervolg)

bladsy

5.2.7	IS DIE WOK-INTERNSKAPSTELSEL DOELGERIG AS VAKKURRIKULUM BEPLAN?.....	114
5.2.8	WORD DIE VAKKURRIKULUM-ONTWERPBEGINSELS FUNKSIONEEL EN SAMEHANGEND TOEGEPAS IN DIE ONTWERP VAN DIE WOK-INTERNSKAP- STELSEL?.....	114
5.2.9	IS DIE WOK-INTERNSKAPSTELSEL IMPLEMENTEERBAAR?.....	121
5.2.10	WORD DIE WOK-INTERNSKAPSTELSEL ONDERWERP AAN EVALUERING, HERSIENING EN HERIMPLEMENTERING?.....	121
5.2.11	STREK DIE WOK-INTERNSKAP OOR 'N LANG AANEENLOPENDE TYDPERK?.....	121
5.3	SAMEVATTING.....	122

HOOFSTUK 6

SAMEVATTING, BEVINDINGS EN AANBEVELINGS

6.1	INLEIDING.....	125
6.2	SAMEVATTING.....	125
6.3	BEVINDINGS.....	127
6.3.1	BEVINDINGS UIT DIE LITERATUURSTUDIE.....	127

INHOUDSOPGAW (vervolg)

	bladsy
6.3.1.1 Bevindings ten opsigte van 'n rasionaal vir 'n stelsel van internskap.....	127
6.3.1.2 Bevindings ten opsigte van kriteria waaraan 'n doeltreffende stelsel van internskap behoort te voldoen.....	129
6.3.2 BEVINDINGS UIT DIE BESKRYWENDE NAVORSING.....	131
6.3.3 BEVINDINGS UIT DIE EVALUERING.....	132
6.4 AANBEVELING.....	135
6.4.1 ONDERWYSEROPLEIDING.....	135
6.4.2 ONDERWYSPRAKTIKUM.....	136
6.4.3 KURRIKULERING EN VAKKURRIKULERING.....	136
6.4.4 INTERNSKAP.....	136
6.4.5 STUDENTINTERNSKAP AAN DIE WOK.....	137
6.5 MOONTLIKE ONDERWERPE VIR VERDERE STUDIE.....	137
6.6 SLOTOPMERKING.....	137
BRONNELYS.....	139
BYLAE A VRAELYTE.....	155
BYLAE B EVALUERINGSINSTRUMENT.....	173

INHOUDSOPGAWE (vervolg)

LYS VAN FIGURE EN TABELLE

		bladsy
Figuur 2.1	DIE LOKALISERING VAN DIE PRAKTIES-BEROEPSGERIGTE KOMPONENT IN ONDERWYSEROPLEIDING.....	10
Tabel 3.1	ONDERWYSPRAKTYKBEGELEIDING IN VERSKILLENDE LANDE....	38
Tabel 3.2	AREAS OF CONCERN FOR CURRICULUM DEVELOPMENT.....	46
Tabel 3.3	DEVELOPMENTAL EVALUATION MODEL : 4 MAJOR PHASES IN PROGRESS FROM STUDENT TO TEACHER.....	58
Tabel 3.4	'N MODEL VIR DIE KONTINUE PRAKTYKGERIGTE OPLEIDING VAN ONDERWYSERS.....	59
Tabel 4.1	VERANTWOORDELIKHEDE VAN DIE ONDERWYSER.....	82 - 83